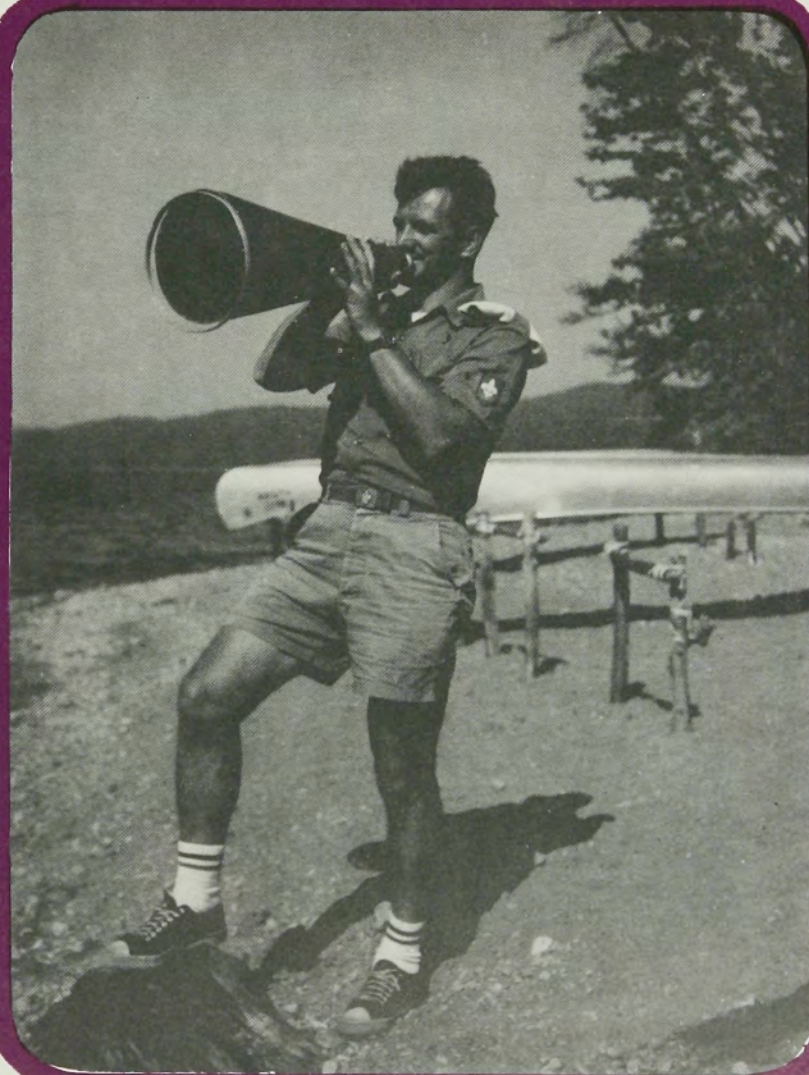
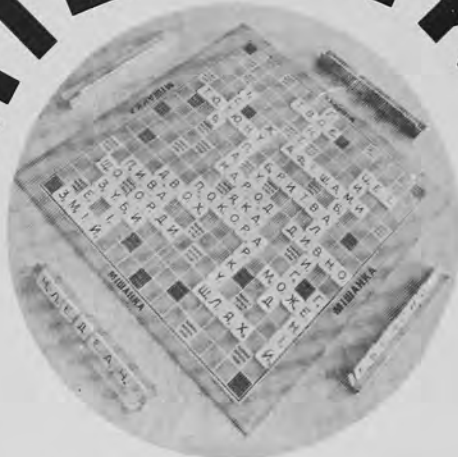

ЮНАК

ГРУДЕНЬ 1973 DECEMBER

МІШАНКА

- НОВА УКРАЇНСЬКА ГРА
- ВИХОВНЕ ЗАЙНЯТТЯ ДЛЯ МОЛОДІ
- НЕОБМЕЖЕНІ МОЖЛИВОСТІ В ГРІ
- ЗБАГАЧУЄ МОВУ ПРИЄМНОЮ ГРОЮ
- КОРИСНА РОЗВАГА ДЛЯ ЦІЛОЇ РОДИНИ

ЗАМОВЛЯЙТЕ НЕГАЙНО ДЛЯ
СЕБЕ АБО ЯК ДАРУНОК
ДЛЯ ПРИЯТЕЛІВ

ЗАМОВЛЯТИ В —
ETHNO-UKRAINE
P.O. BOX 48175
NILES, ILLINOIS 60648

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ — В США \$10.85; В ІНШИХ КРАЇНАХ \$11.30
ПЕРЕСИЛКА ПОШТОЮ В 1-2 ТИЖНЯХ

ЗАМОВЛЕННЯ

ІМ'Я І ПРИЗВИЩЕ (ЛАТИНКОЮ)

ЧИСЛО І ВУЛИЦЯ

МІСТО І КРАЇНА (ZIP CODE)

СКІЛЬКІСТЬ ШТУК _____

ЗАЛУЧЕНА СУМА \$ _____

ЧЕКИ ЧИ ГРОШЕВІ ПЕРЕКАЗИ ВИСТАВЛЯТИ
НА "ETHNO-UKRAINE"

Річна передплата: США і Канада — \$7.50, (за два роки — 1973/74 — \$14.00); Австралія — 4.50 австр. дол.; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків; Вел. Британія — 1.25 фунта; Італія — 2.000 лірів; Німеччина — 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.
Ціна одного числа: у США і Канаді — 75 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont.

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ГРУДЕНЬ 1973

Ч. 12 (124) РІК XI

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близнак,
пл. сен. Тоня Горохович,
ст. пл. Богдан Колос,
пл. вірл. Ксеня Одежинська
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як теж скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямами та вимогами
юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

2	Гутірка з юними друзями	Подруга Гребля
3	Проф. Олександр Неприцький-Грановський	
4	Прискорюймо майбутнє	Ол. Неприцький-Грановський
4	Соломія Крушельницька — соловейко України	***
5	Святий Миколай	***
6	Друг Славко	Розбанич
8	Їх було трьох...	О. К.
8	Зробімо добре діло	
9	Український фотограф у "Глоб енд Мейл"	1. Макарик
10	Мавка	Ю. Ткач
11	Навіки...	Л. Максимович
12	Наші приятелі	***
12	Пластунам	З. Когут
13	Курінь УСП-ок "Верховинки"	Верховинка
14	Чому слабне здобування пластових проб?	Н. Павук
15	Чарівне страхіття	Т. Р. Лончина
16	Пластова казка	Д. Г.
17	На лекції літератури	Н. Максимович
17	Школа Українознавства на весело	К. Авдікович
18	Аналіза словника сучасного українського "інтелігента" в діаспорі	А. Чировський
19	На шляхах	В. Пархоменко
19	Приклад гідний наслідування	
20-21	Сторінки розваги	
22	Хроніка	
26	Марш Вовків-Сіроманців	В. Софронів-Левицький
27-28	Оголошення, список датків на пресфонд, поспертні згадки	

● На обкладинці: св. п. пл. сен. Чм Ярослав Лучкань-Вихор, що
згинув трагічно 22 вересня ц. р.

● Ілюстратори цього числа: пл. розв. Христя Мота, пл. сен. Во-
лодимир Пилишенко-Гарпун, пл. сен. Звенислава Сагайдаківська,
Марія Шкурка.

ЩО СПРИЯЄ ЩАСТЮ У КОХАННІ?

*«Ти душу дав мені, як гострий ніж
дає вербовій тихій гілці голос.
(Леся Українка, «Лісова пісня»)*

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Багатий духовий світ Мавки відгукнувся на мистецьку здібність Лукаша палким коханням. Її кохання не послабло навіть тоді, коли вона побачила, як змінився Лукаш під впливом прози людського життя. Кохання дає людям не тільки спроможність переживати хвилини щастя, але зроджує здібність до посвяти, підносить людину духово, ушляхетнює, спонукує до творчості, допомагає підмічувати у людей позитивні прикмети, а не навпаки.

У листі до своєї любові, — Ольги Рошкевич, Іван Франко признається, що хвилини свого щастя він міг би почислити на пальцях. Але поет не проклинає свого життя, бо вірить, що Ольга любить його. Ці короткі хвилини щастя скрасили його життя тоді, коли тисячам-тисячам людей життя дає тільки саму прозу, бо вони не зазнали справжньої, глибокої любові.

«Є тільки одне щастя — могти любити»

Махамет, — герой з діалогу Лесі Українки «Айша і Махамет» любить померлу і багато старшу від себе свою першу дружину. Любов до неї гріє його і по її смерті. Вона наче перший промінь сонця світить йому у житті, не зважаючи на те, що у Махамета залюблена молода, повна життя, друга дружина Айша. Кохання для Мавки «огнисте диво», що «скарби творить», воно створило «цвіт від папороті чарівніший», дало Мавці безсмертя; «Ні я жива! Я буду вічно жити! Я в серці маю те, що не вмирає!» — борониться Мавка перед Марищем — смертю і його підземним царством силою свого кохання.

«Любові легкого шляху не треба...»

Іван Франко у творі «Поема про білу сорочку» змальовує вірність у коханні одружених Олександра та Юліяни. Чоловік іде відвоювати від турків Святую Землю. Юліяна запевнює його про свою вірність, даючи чоловікові білу сорочку. Вона буде білою за всяких обставин. Такою буде і її вірність. Чоловік попав у полон, тяжко працює, але сорочка на

ньому завжди залишається білою. Коли Осман довідався про цю таємницю, післав гінця, щоб спокусив Юліяну до гріха. Але надаремно, бо вона переодягнувшись за молодого черця, пішла в Туреччину шукати свого чоловіка. Грою на гуслях здобула ласку в Османа. Коли Осман хотів обдарувати гусляра, монах попросив у нього тільки одного невільника. Юліяна визволила чоловіка, повернулася додому швидше. Свекруха не хотіла її прийняти, підозрюючи невістку про зраду. Але біла сорочка була свідком вірності.

Руфін, герой у драмі Лесі Українки «Руфін і Прісцилла», покохавши християнку Прісциллу та одружившись з нею, не залишає її у нещасті, ділить її долю. Іде з нею на арену, щоб облегшити страждання і смерть. Ідея великої, трагічної любові підносить людину до найвищого напруження почувань. Глибина почувань спонукує творити, співати, виливати думки у поезію, музику, образ. У тому їх вартість і краса.

Ідеалізуючи свою кохану, поет-лірик Володимир Сосюра намагався «Оріон золотий для неї зірвати», вірив, що подібно як його душа, під впливом кохання і «весна розцвітає на землі і земля убирається зрання...».

Дорогі Юні Друзі й Подруги! Можна б з літератури навести тут ще багато прикладів глибокого кохання. Але й цих кілька, здебільша Вам відомих з навчання в українській школі, дадуть великий матеріал до дискусії. Хотілося б нам, щоб і у цій інтимній сфері життя Ви вміли знаходити справжні вартості. Кохання, більше як будьякі інші сили людини, потребує культури. Щастю у коханні сприяє те, щоб не тільки тіла, але і душі ходили одним шляхом, а не в розтіч, щоб було гармонійне злиття закоханих душ.

Скоб!

Подруга Гребля

СУЧАСНІ ВИЗНАЧІ УКРАЇНЦІ

НАУКА І ПУБЛІЦИСТИКА

ПРОФ. ОЛЕКСАНДЕР НЕПРИЦЬКИЙ-
ГРАНОВСЬКИЙ

Проф. О. Грановський широко відомий серед української громади в Америці, але одночасно також серед чужих, зокрема в Міннеаполісі, США. Недавно колишній заступник президента Америки і сенатор з Міннесоти, Г. Гамфрі, назвав проф. Грановського "найкращим українцем Америки". А це завдяки широкій діяльності проф. Грановського не лише наукової, але й громадської.

Проф. О. Грановський — це загально відомий вчений-ентомолог, який від 1920 року живе в Міннеаполісі та довгі роки, аж до еміграції, був викладачем на тамошньому університеті. Йому завершилося тепер саме 85 років життя, але бистрість думки, енергія та постійна праця ніяк не покидають нашого вченого. Це він своєю наполегливою працею і послідовністю добився того, що на університеті Міннесоти створено бібліотеку та архів українських матеріалів, а останньо передав до неї три рід-

кісні комплекти українських журналів, одинокі на цьому терені, а це "Рідна Хата", "Ілюстрована Україна" та "Наш Голос" з років 1909-1913.

Крім своєї наукової праці в ділянці ентомології й економічної зоології, проф. О. Грановський — рідкісний знавець українського писанкового мистецтва і має одну з найбільших колекцій писанок. Завдяки його довгим старанням відомий широко журнал "National Geographic" у числі за квітень 1972 р. подав обширну статтю про писанки з прегарними фотографіями та дуже добрими інформаціями про це українське народне мистецтво.

Проф. О. Грановський, родом із центральних українських земель, приїхав до Америки ще в 1913 році, тут здобув знання і професійну кар'єру власною працею та послідовністю. Глибокий патріот, він ціле життя поруч наукової праці знаходив час на суспільно-громадську діяльність, на публіцистику і навіть на поезію, яка для нього була і є духовим відпочинком.

Справді, його життя і його діяльність можуть стати прикладом, як можна гармонійно отримати наукову працю з громадською та які осяги можна завдяки тому здобути.

Екслібрис проф. О. Грановського для книжок, які він подарував бібліотеці.

ПРИСКОРЮЙМО МАЙБУТНЄ

Яка гудова, щира та ідейна
Прекрасна молодь наша!...
Вона одверта і прямолінійна,
Як вігна правда наша!

Не всі, на жаль, здобули ще відвагу
Споглянути щасливо
На поклик волі краю, дать наснагу,
Щоби засіять ниву
Ідеями напруги і бажання
Шляхетного пориву.
За людську гідність, правду всі змагання
Дають велике жниво!...

Чому ж би юні сили не віддати
Там, де найбільше треба?!
Народ вас кличе, щоб розбити ґрати —
І тим подбать за себе!...

Я теж не знав, що мав у юнь робити.
Мережились стежки — припадні всюди...
Але боявсь, щоб душу не розбити,
З батьків щоб не сміялись злосні люди...

Стелився світ від хатнього порогу!...
І взявши Кобзаря в малу торбину,
З молитвою — я вирушив є дорогу,
У світ... тоді в непевну годину...

А в Кобзарі знайшов я людське серце,
Мораль, любов, мету і запах дому...
І хог Кобзар мій децю вже подерся —
Та він святий! На дам його нікому!

Лише тобі, молодше покоління, —
Бажаю взяти Кобзаря у руки
І в глибині юнацького сумління
Пізнати свій народ і його муки.

Тоді краса мети життя постане
І заспіває в грудях срібна лютня...
І крізь туман нова доба настане, —
Щоби нам всім прискорити майбутнє...

1971

Ол. Неприцький-Грановський

«Молода, гнужка, самостійна, створена Шев-
генком мова, стала зброєю української куль-
тури, її майбутнім».

Марієтта Шагінян (вірменка шевгенкознавець)

«Адже у мові відбивається і природний ро-
зум, і смак, і темперамент, і внутрішній світ, і
духовне багатство, і життєвий досвід людини».

Іван Дзюба

СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА — СОЛОВЕЙКО УКРАЇНИ

(У пошану з нагоди 100-річчя народження)

Славетна українська співачка тріумфаль-
но виступала на кращих оперних сценах, ство-
рюючи неперевершені образи із світових опер,
якими захоплювались славні композитори, ди-
ригенти, співаки, музиканти, письменники і
поети світу. Творчість Соломії Крушельницької
мала величезний вплив на розвиток вокально-
го мистецтва в усьому світі. Чаруючи співом
найвимогливіших критиків і любителів співу
своїм чистим "як роса на польових квітах" го-
лосом, мистецьким хистом, заслужила найуро-
чистіші почесні і світове визнання.

Хто ж вона, цей соловейко з України?
Народилася Соломія Крушельницька 23 верес-
ня 1873 року в селі Білявинцях Буцацького по-
віту на Тернопільщині в родині священика.

У ранньому віці Соломія виявляє велике
зацікавлення музикою і співом, вчиться грати
на фортепіано, а в 10 років виступає у хорі
"Руської бесіди" у Тернополі. Перебуваючи з
батьками на селі, співаючи у сільському хорі,
навчилася всім серцем розуміти народні пісні,
любити і глибоко поважати народну творчість,
тому й де і коли б не виступала, вона завжди
у програмі своїх концертів мала українські на-
родні пісні, творами українських композиторів
кожного разу закінчувала свої концерти. Ві-
дома італійська поетеса Сібілла Алерамо, пи-
шучи свої спогади про нашу співачку, висло-
вилася так: "У кожному її слові і русі відчува-
лася глибока внутрішня гармонія. Але коли сі-
дала за фортепіано і починала співати під вла-

сний акомпаньямент, то здавалось, що з неї спадала маска. Вона вся спалахувала, робилася якоюсь незвичайною — живою музикою... Таке враження у мене було особливо сильне тоді, коли вона співала українські пісні..." Про-співавши у петербурзькій опері на закінчення концерту кілька українських пісень, на запит царя — якою мовою вони були виконані? — гордо відповіла: "Я співала мовою мого народу!"

Соломія Крушельницька у ролі Валентини з опери Д. Майєрбера (Гугеноти).

У 1893 році Соломія закінчила з відзначенням Львівську консерваторію. У цьому ж році дебютує на сцені Львівської опери. Їй призначають платню рівну із загальновизнаними, відомими артистами, але співачка їде до Міляна продовжувати навчання співу у відомого професора Фаусти Креспі.

Через рік Соломія здобула оперні театри Італії, а далі і театри Франції, Німеччини, Іспанії, Португалії, Єгипту, Американських країн, Росії, Польщі. Критика відзначає її "абсолютне сопрано широкого діапазону... з чарівним оксамитовим тембром", її гру "напрочуд впевнену із справжнім аристократизмом".

Клясик італійської поезії Джозе Кардуччі у вірші, присвяченім співачці, висловився так: "де вона проходить, там виростають троянди й співають солов'ї...".

У 1915 році Соломія Крушельницька у зеніті своєї слави залишила сцену і присвятила себе концертній діяльності. Багато концертів

і вистав Соломія призначила на потреби свого народу. Була у приязних взаєминах із Іваном Франком, Михайлом Павликом та іншими українськими діячами.

Рoku 1939 Соломія прибула до Львова. Працювала від 1944 року у консерваторії ім. Миколи Лисенка аж до смерті (12 листопада 1952 року), віддаючи свій досвід і знання молоді. Про себе писала: "...моя національність усім відома; я її не змінила ніколи та ніде, без огляду на користі, не зміню, хоча підлесливість та видавання себе кимось іншим іноді приносить користь".

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

Напевно наші читачі пригадують собі, як недавно Ватикан і голова Католицької Церкви "відкликали" декого із широко популярних святих, а між ними для нас, українців, винятково знаних та люблених св. Миколу і св. Юрія.

Св. Микола зв'язаний у нас тісно з відвідинами 19-го грудня, добрячий, прибраний у священничі ризи старик із довгою сивою бородою, що роздає "чемним діточкам" дарунки та відганяє настирливого чортика з його різочками для "нечемних".

А тимчасом треба Вам, дорогі молоді читачі, знати, що цей саме звичай і це завдання "нашого" святого Миколая прийшли до нас із Німеччини і то на західні українські землі, а ми перенесли його зі собою сюди на нові місця поселення і поширили серед пластунів. Так залишився й досі та продовжується в пластових станицях звичай сценок та "відвідин" св. Миколая в навечір'я 19-го грудня, а чемні новачата і молодше юнацтво одержують від нього численні подарунки. В декого знаходиться в цю ніч ще й даруночок "під подушкою" так, як це було традицією в українських родинах із західних земель.

На центральних землях України був, однак, св. Микола улюбленим святом вже від часів князя Ігоря, а про його чудеса було багато народніх переказів та оповідань. Св. Микола-Чудотворець, якого мошці спочивають в місті Барі в Італії, був, однак, почитаний не як добрий дідусь із торбою повною подарунків, а як опікун усіх мореплавців і тих, які перебувають на воді, особливо в часі бур. Таким почитали його наші запорожці, коли ходили "чайками" на Царгород. Саме від цих козацьких часів ікони св. Миколи, опікуна моряків, були на всіх суднах, аж до Чорно-

морської флотії включно. До цієї ікони молилися всі потопаючі, і з цим були зв'язані численні легенди, особливо славна про образ і чудо св. Миколи Мокрого в Києві.

Серед пластунів почитання св. Миколи як опікуна мореплавців піднесли тепер курені "Чорноморців", і ось ми недавно мали нагоду бачити ікону св. Миколи, як її з пошаною несли наші "Чорноморці" в часі похоронних обрядів нашого Друга-Чорноморця, сл. п. пл. сен. Я. Лучканя.

Треба нам знати також, що наш нарід мав аж два свята св. Миколая: зимове — 19-го грудня і весняне — 22 травня. Зимовий св. Микола виступає в народніх повір'ях як уособлення зими та снігу, — весняний став поруч із св. Юрієм опікуном веснування.

Як бачимо, для нас, українців, св. Микола має багато цікавих завдань, а його чудеса дали багато причин до загального почитання. Ні в якому разі "наш" св. Микола не має нічого спільного з тим червоно одягненим, зі штучною бородою та випханим животом паяцом, що подзвонює на рогах вулиць західного світу впродовж цілого місяця грудня, а у вільних хвиликах сидить у найближчому ресторані, попиваючи пиво.

ГУЦУЛЬСЬКА КОЛЯДКА ПРО СВ. МИКОЛУ

*«Святий Миколо, де ж ти барився?
Прости мі, Боже, що сми згрішив,
Що сми згрішив, що сми ся барив.
Я був на морях, на перевозах,
Я ним перевіз сімсот душежок.
Лиш одна душежка в морі потала,
В морі потала, бо грішна була:
Що неділоньки не шанувала,
Вітцеві й матері все відрікала...»*

Друг Славко

(У ПАМ'ЯТЬ ПЛ. СЕН. ЯРОСЛАВА ЛУЧКАНЯ)

Казали старовинні греки: "Кого боги люблять, того швидко забирають до себе". І може це й справді так, бо відійти на 37 році життя людині здоровій, багатонадійній і життєрадісній, людині, яка приносила таку велику користь у громадській і пластовій праці — зовсім було завчасно.

Славко із своїм батьком — пл. сен. В. Лучканем

Друг Славко — епітом молодого пластуна, предмет мрій тодішніх юнаків ("колись я так буду виглядати чи поступати") і предмет зідхань тодішніх юначок ("щоб він на мене хоч подивився").

Перший раз зустрів я Друга Славка на Святі Весни в Стретфорді, де з'їхалися разом Станиці Роเชสเตอร์, Сіракуз і Ютіка (про це Свято вже більше як 10 літ "ходить" опінія, що було найкраще — за винятком комарів).

Між юнацтвом пролетіла вістка "вважай, КПС приїхав" (ми, тоді ще прихильники, уважали КПС за щось дуже суворе й неосяжне). На юнацький табір напав страх, гарячкове чищення одностроїв, прибирання кімнат тощо.

А коли ми побачили його перший раз — на таборовій площі, разом із проводом — усі рівнодушно признали, що так має виглядати крайовий комендант пластунів, — що колись і ми так хочемо виглядати.

Ще сьогодні бачу його, такий чіткий образ перед очима: однострій (ми, "провінція", носили тоді ще перероблені Бой-скавт однострої), біла беретка і ніж при поясі, струнка виспортована постать. А як дав наказ "Струн-ко", то

ніякому юнакові і через голову не перейшло крутитися чи говорити, чи хоча б очима кліпати.

Такий суворий і неосязний видавався нам, але коли згодом, по відправі, зайшов до нашого табору і говорив по-приятельському з нами і навіть став до спільної курінної знімки, ми не могли натішитися тим, що він до нас так дружньо ставився.

За той час у таборі юначок і старших пластунок чесалися коси, сипався пудер (чи це необхідна частина пластового вираяду?) і обтягалися спіднички — бо приїхав “найважливіший пластовий кавалер”.

Минуло кілька років; зустрічаю Друга Славка. Приїхав на перегляд нашої станиці, я курінний.. маю добру трему.

Все перейшло добре. Суворий перегляд: праця, книги, однострої, відзнаки — але справедливий.

Видно було і нам молодим, що Друг Славко клопочеться і дбає про те, щоб ми вирости на високої якості пластунів.

І знову рік за нами. Наради перед МПЗ (де я був наймолодший): пригадую собі, як Друг Славко клопотався за приміщення, транспорт, зайняття “своїх юнаків”.

Згодом соняшний день на “Батурині”. Іду попри дівочий табір — на горбочку щось біліє і блищить: це літак Друга Славка, вінок юначок, посередині Славко з якоюсь металевою частиною мотору в руках; викладає летунознавство... А ось знову Друг Славко мокрий, заболочений (пригадуєте собі дощі на МПЗ?), ввечері, на перегляді юнацьких таборів, клопочеться “бо хлопцям вода шатра заливає”.

Чи пригадуєте собі момент в'їзду Блаженнішого Кир Йосифа на Вовчу Тропу? Крута доріжка до табору, по обох боках пластуни, а Друг Славко на мотоциклі провадить кавалькаду авт...

Друг Славко на морсько-летунському таборі, на острові “Дві смерічки”. Засмалений сонцем, розвіяне волосся — усюди його видно — при канойках, моторівках, коло літака — ніхто не може собі уявити табору без Друга Славка.

А минулого року на ЮМПЗ, під час “Живої емблеми”, усі до найменшого новака знали, що там високо над нами кружляє літак Друга Славка і розсипає сотки летючок. Летіли ці кольорові паперчики по дорогах і містечках і далеких фармах, пояснюючи людям, хто ми і чому ми там зібралися та яка наша мета...

Минув ще один рік, а Друга Славка вже немає поміж нами... Лишився сміток і жаль...

Лекція про літунство на МПЗ липень 1967 р. Пл. сен. Ярослав Лучкань обернений до учасників, демонструє виклад при літакові, яким прилетів на Зустріч.

Ярослав Лучкань відвідує табір новаків на “Вовчій Тропі” в Іст Четгем, 1968 р.

Відійшов від нас один з найбільш солідних працівників: пластунок — виховник — спортсмен і летун — а перш за все відданий син України.

Хай цьому “Лицареві — Царівни Природи” тепло світить полум'я Вічної Ватри.

У наших серцях завжди залишиться теплий спомин про нього, образ Славка стоятиме перед очима як приклад до наслідування.

РОЗБАНИЧ

ЇХ БУЛО ТРЬОХ...

Їх було трьох. Три молоді пластуни з однаковими зацікавленнями, з однаковим запалом до пластової праці, до впровадження нових ідей і нових способів пластування. Це були: "Рекін" — Zenko Онуфрик, "Нелько" — Нестор Колцьо і "Вихор" — Славко Лучкань. Три завзяті пластуни, що нав'язали тісну дружбу як молоді старші пластуни, вступивши до куреня "Чорноморців".

Озеро "Тиха вода", на якому відбуваються літунсько-морські табори. На фото — пора перед сходом сонця, моторівка табору "Дві смереки", 1970 р.

Світлив пл. сен. Мирон Ганушевський

Вони своєю динамічністю, своєю відданістю Пластові поставили не лише свій курінь на передовому місці, але й захопили та потягнули багато пластунів до морського і літунського пластування. Це вони на терені США створили перші юнацькі гуртки-залоги морського пластування, перші літунські крила, вони були авторами підручників морського й літунського пластування, капітанами морсько-літунських таборів та курсів.

Пригадуючи ці сьогодні вже "давні" часи, бачу їх перед собою такими, як вони були: три різні постаті — ясноволосий, присадкуваений "Рекін", високий, повільний "Нелько" і прудкий, нетерпеливий "Вихор" із темною, неслухняною чуприною на високому чолі. Три різні постаті, три різні темпераменти — але пов'язані тісно одною ідеєю, одним змаганням. Їхні дискусії були не один раз гарячі та голосні, погляди на проведення пластових задумів різні, однак коли треба було стати один одному до помічі, тоді не було різниці думок. І так почерзі вони були впорядниками, зв'язковими, кошовими, а згодом — у завершенні своєї виховної праці — крайовими комендантами пластунів у США. А коли один з них ніс цей відповідальний обов'язок

— другий ставав крайовим референтом спеціалізаційного пластування, щоб допомагати ширити це зацікавлення серед пластового юнацтва.

Це вони, три друзі, зорганізували перший в історії Пласту США літунсько-морсько-гірський табір у 1965 році, вони були теж рушійною силою за десять років перебування в 25-ому курені УСП-ів "Чорноморці". Разом перейшли вони також до сеньйорату, залишаючи серед молодих "Чорноморців" живу легенду про пластову дружбу та про свою пластову працю.

Але і як сеньйори наші три друзі не відійшли на спочинок. Ми бачимо їх далі у крайовому і головному проводі, при організуванні зустрічей та як статечних опікунів-капітанів літунсько-морських таборів. Ми бачимо їх із родинами на курінних з'їздах, в гурті "Чорноморців" на пластових нарадах, на Ювілейній Зустрічі з приводу 60-річчя Пласту.

Аж ось несподівано у мрячний, вересневий ранок 1973 року прудкий як завжди "Вихор" вирвався із цієї славної пластової трійки. Він, що не любив чекати на долю, на події, лише йшов їм на визов — впав у легі із обтяженими крилами. А його вірні два друзі, як завжди було досі, і тим разом станули поруч, щоб підготувати "Вихорові" востаннє ще одну, тим разом незнану, мандрівку у Вічність та дати ще раз живий доказ великої пластової дружби.

О. К.

ЗРОБІМО ДОБРЕ ДІЛО!

Перед нами святочні, радісні дні. Приходить час у році, коли загально прийнятим звичаєм ми не лише вітаємо свято Народження Христа, але також обдаровуємо себе взаємно подарунками. Подарунки різного роду та у різному виді "кричать" до нас кольоровими обгортками із вікон крамниць, визирають із пов-

ного мішка святого Миколая, лежать горами під прибраними ялинками. Скільки серед цих подарунків зайвих речей, скільки випадковості, скільки непотрібно виданого гроша, — нікому не зчислити.

Ви, Подруги й Друзі, напевно також думаете у тому часі лише про ці подарунки, які треба і Вам робити та які Ви дістаєте. А ми хотіли б у цьому році пригадати Вам тепер про Пластову присягу, яку Ви складали і застукати до Ваших сердець: Відмовте собі одного подарунка, або зробіть їх цим разом скромнішими, а гроші, що із цього залишилися, перешліть до Редакції "Юнака" на одне велике добре діло!

Ви усі читали у "Юнакові" про трагічну, передчасну смерть вірного довголітнього співробітника "Юнака" та загально відомого серед пластуства сл. п. пл. сен. Ярослава Лучканя. Сьогодні він усміхається до Вас із обкладинки цього числа, він оживає на його сторінках у наших споминах, з'являється серед нас — членів редакційної колегії у наших думках і почуттях. Це був пластун, який завжди ставив Пласт на першому місці, який ніколи не думав про себе, про матеріальні надбання, а лише про добро пластової молоді. Відійшов несподівано у дорозі на пластову зустріч свого куреня, залишаючи осамітнених дружинку і двоє маленьких дітей. Його друзі-пластуни "Чорноморці" рішили у пам'ять Покійного виконати велике, збірне добре діло і створити Стипендійний Фонд для Його малолітніх дітей. На їхній заклик відгукнулися негайно не лише усі "Чорноморці", але усі інші сеньйорські та старшо-пластунські курені.

А ми кличемо до Вас, Юнаки й Юначки, тих, які мали щастя знати цього вишнєткового пластуна, або лишень про нього чули: Прилучіться і Ви своїми скромними датками у цей святочний час до цього "Доброго діла"! Один подарунок менше дасть Вам почуття справжньої пластової дружби, а з ним і виконання на ділі другої точки Пластового Приречення.

Редакція "Юнака"

УКРАЇНСЬКИЙ ФОТОГРАФ У „ГЛОБ ЕНД МЕЙЛ“

Чимало українців є на цікавих посадах в англійській пресі. Між ними є п. Ярослав Левцун, який вже 14 років працює фотографом для щоденника "Глоб енд Мейл".

Я. Левцун народився в Галичині, а приїхав до Канади в 1936 році. Він вчився в квебецькій середній школі, а опісля короткий час служив у війську. В Нью-Йорку він студіював фотографію на протязі двох років, а в Канаді студіював журналістику в Торонтському університеті.

Закінчивши курси журналістики, п. Я. Левцун працював канадським кореспондентом телевізійної станції "WGR" у Боффало, а пізніше перейшов до "NBC News". У 1959 році почалася його повголітня кар'єра в торонтському часописі "Глоб енд Мейл".

"Моя перша праця в "Глоб енд Мейл", — каже п. Я. Левцун, — була про українські свята — про Свят-вечір і про Новий Рік — Малаху". Отже від самого початку п. Я. Левцун займався українськими справами. Нині його можна часто зустріти на українських імпрезах, де він своєю "Ляйкою" фотографує цікаві події.

Очевидно Я. Левцун також фотографував багатьох визначних людей, як наприклад королеву Єлисавету, принцесу Маргарету, колишнього президента Франції ДеГоля, президента Ніксона та інших. З голівудських артистів об'єктами його фотографування були українське Дієко Паланц, а також Джері Лувіс, Біг Кроз-

бі. Боб Говд, Єлсавета Тейлор, Джуді Гарланд і Лайза Мінеллі.

“Чим “більші” люди — тим легше з ними говорити” каже пан Левцун. “Вони не стараються зробити на когось враження, бо знають, хто вони. Найтяжче говорити з тими, які є “ніщо”... Дуже цікаво було познайомитися з принципом Филипом. Він дуже гарна, симпатична людина. Любить жартувати. Я мав особливу честь бути з ним цілий тиждень, коли він приїжджав сюди два роки тому”.

За роки своєї праці в “Гловб енд Мейл” Я. Левцун одержав за свої знімки три нагороди. Першу нагороду в сумі \$300 одержав від пожежників під час великого церемоніального бенкету. Знімка, за яку він одержав нагороду, появилася на першій сторінці “Гловб енд Мейл” і показувала страшний трамвайний випадок на вулиці Кінг у Торонто, де 50 душ були покалічені. Торонтська поліція ухвалила другу грошову нагороду Я. Левцунові за знімку кінного відділу поліції, що відганяв демонстрантів від американського консульства. Пан Левцун одержав свою третю нагороду за фотографію, зроблену під час конкурсу “Місс Канада”, коли один акробат упав з високого дроту на землю.

Пана Левцуна найбільше цікавлять так зв. “News Assignments”, бо “ніхто не знає, що може статися. Кожного дня вас чекає щось інше”. До цікавіших завдань він зачисляє свою подорож до США, щоб зфотографувати відлет Аполло 11. Там він відчував, що був “свідком історії”. Як член пресового штабу він мав можливість бачити те, “чого навіть президенти великих фірм не можуть бачити”.

Пан Ярослав Левцун хоче бачити більше знімок в українській пресі (“бо одна добра знімка варта 1,000 слів”) — не позованих знімок зі штучно успішними людьми, але невинуватених фото, які самі собою “розповідають якусь історію”.

ст. пл. Ірина Макарик

(Із матеріалів Молодечої Секції СУЖК)

«Переінітї народів їого природну мову, це те саме, що вгінїти духове вбїство народу...» Ван-Беєрс (белгїєць).

Найбільше і найдорозже добро кожного народу — це його мова, ота жива схованка людського духа, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя і свої сподівання, розум, досвід, погування.

Панас Мирний

Мавка

Минав другий рік, як Ляля вперше познайомилася з Богданом. То був незабутній вечір для неї. Перший літній табір, перша урочиста ватра і перший хлопець — Богдан. Тоді ще такий соромливий, він підсів до неї і привітався, розпочав розмову про якусь дрібницю. Пісні, жарти підбадьорили обох. Час-від-часу торкалися вони один одного, і тоді їй ставало так солодко, так радісно. Богдан присунувся ще ближче, рука боязко обняла її стан. Жар, чи то від багаття, чи від дотику, охопив тіло. Запашіло обличчя. Ляля повела навскоси очима і зустріла повен любови погляд хлопця...

Скільки ж часу пролинуло після того вечора, скільки всяких змін?.. Проте, Ляля й дотепер вірила, що у той вечір, та довгі місяці по тому, хлопець насправді кохав її.

Лист на столі болоче нагадував подію минулого року. На кожен лист вона так жадібно чекала, відкривала з надією, — може цим разом він дасть вістку, що повернеться до неї почуваннями. У листах Богдан розповідав про свої мандри по Україні, про пошуки в Карпатах чарівної красуні Мавки.

Ще минулого березня перед виїздом Ляля помітила, що Богдан почав хмуріти, не так сердечно цілувати її. І врешті він признався. Розповів про дивний сон, про Мавку вродливу, яка благала його віднайти її у рідному краї. Спочатку Ляля сміялася з нього, казала, чи була не хоче з нею дрочитися. Та коли Богдан зовсім занехав поцілунки, а в очах глибока з'явилася туга, Ляля насправді злякалася. Чи була з ума не з'їхав і не почав приймати наркотики? Ну, зовсім змінився хлопець. Не раз задивиться в небо й розповідає про свій сон. Забуває про все, перед ним тільки “вона”.

Найчастіше снилось, що буває місячної ночі на березі річки. Неподалік темніє старезний дрімучий ліс. І чийсь голос, мов шелест листя, шепоче: — До мене, до мене спіши у ліс!.. — і Богдан піддавався тому, йшов на поклик. До вух доносилася пісня з лісу. Бентежна мелодія зворушувала серце, і він біг до неї як метелик до світла. Раптом перед ним з'являлася галявина, а посеред неї, освічена місячним сяйвом — дівоча постать. Наблизившись, бачив смугляву дівчину в білому. Вона була така красива, чарівна така, що хлопцеві хотілося підійти до неї й поцілувати, або хоч торк-

нутися рукою. Та пісню злітали слова: "Ні, не торкай мене, Богданчику, не руш, бо тоді нам разом бути лише до ранку, а потім навіки зникну. Шукай мене на рідній Україні. Коли знайдеш, буду твоя назавжди".

Часто будився серед ночі, довго не міг заснути, причувався шепіт Мавки. Спочатку сон траплявся рідко, а потім все частіше, мало не щотижня.

Богдан марнів, непокоївся, рвався на Україну. Грошей не було, то взявся, бідолоха, працювати вечорами. Занедбав навку. Лише в неділю, знесилений, провідував Лялю. Вона його благала, дорікала йому, але це ще посилювало його тугу за вимріяною Мавкою.

— Тужу за нею, мушу її віднайти, — говорив запально, з огнем в очах.

— А чому тут не шукати своєї Мавки, серед наших дівчат. Багато ж є красивих і ніжних, — тихо запевняла Ляля.

— До Мавки моєї ніодна не схожа. Серед українок тут, ти кажеш, багато гарних і ніжних. Та хіба ж це українські дівчата тут? Нафурфуряться, зацвенькають по-англійському, так що й не розбереш, що воно. А хто буде моїх дітей української мови вчити? Вони й так з бідною порозуміваються з батьками.

Ляля від того винувато червоніла, мало не плакала. Це він напевно на неї натякав. — Що у мені з вимріяної Богданової Мавки? — часто питала себе.

Богданова мати ходила по священиках, годинами самотньою молилася в церкві. Та це хлопцеві не допомагало. Вкінці силоміць повели хлопця до психіатра. Лікар говорив їм щось про психічні напруження, рятувальні механізми... Вже через знайомих Ляля довідувалася, що Богдана дуже гризли батьки за те, що її покохав, мовляв, у всьому причиною Лялине

знайомство з Богданом. У хлопця настав психічний розлад. Прийшлося забрати його у санаторію. Хворому здавалося, ніби це він поїхав в Україну, що втік з дому на пошуки Мавки.

**

Ох, як же дорікала собі Ляля, що не розпитала хлопця про його батьків. Тепер згадувалося, як він усе уникав розмови про них. І ні разу не запросив був її до себе, хоч у неї мало не щовечора перебув, харчувався. Була ж якась причина в цьому, — думала тепер.

Ляля відкрила конверт, обережно розгорнула добре знайомі цупкі листки паперу. Зпоміж них випала друкована записка. Рукі вхопилися за неї. "Стан здоров'я пацієнта Богдана Нетяги значно покращав. Сподіваємося випустити його за місяць". З радості наповнилися очі сльозами, а з уст зірвалася тиха подяка Богові...

Юрій Ткач,
Донкастер, Австралія, 1973.

НАВІКИ...

Пригадує дівчина, як це було.

Іде вона з ним. Сонце гріє тепло. Синє море радісно шумить. Хвилі б'ють об береги, як стукіт дівочого серця. Легкий вітерець пестить їхні обличчя. Розвіває волосся. Він міцно держить її руку.

Піднімає вона мушельку та вигребує у піску: "н-а-в-і-к-и". Не знала вона тоді, що він мусить її залишити. Не належить він сюди. Це не його світ. Не міг він цього їй сказати.

Іде вона сама. Над нею не сонце, а темні хмари. Море залило їхні сліди. Закрило їх піском. Знайшла вона мушельку, якою писала на піску, та кинула у глибоке, бурхливе море. Розприскалася вода. Крапельки впали на берег. У дівочих очах заблестіли сльози. Текли вони по білому личку та падали на пісок. "Навіки" злучились у піску сльози та крапельки солоної води.

Вода заливає лише одну пару слідів. Вона — сама...

Здалека чути сумне скигління чайки.

пл. розв. Леся Максимович

(Допис відзначений на Конкурсі Бібліотеки Пласту і Рідної Школи у Філадельфії)

34

Ірина Кобзар-Залеська

Наші друзі

На північну півкулю загостили восени цього року з далекої Австралії дві справжні приятельки Пласту: Зоя Когут — поетка, відома із своїх сатиричних віршів і артистка театру Ірина Залеська. Вони гостюють у всіх великих зібраннях українців США та Канади із виставками сатири, гумору та лірики п. н. «Голло, Американська Україно». Не залишають вони позаду і пластових домівок та де можуть зустрічаються із пластунами. Свого часу ми друкували на сторінках «Юнака» вірш пані Зої Когут, який привезли наші друзі пластуни з Австралії та декламували на ЮМПЗ, а тепер містимо знову новий вірш цієї щирої приятельки Пласту, присвячений саме нам — пластунам в Америці.

Зоя Когут

Зоя Когут

ПЛАСТУНАМ

Вітаю Вас, сім'я голоколінна!
Ви — України внуки і сини,
Цвіт молоді! — від тих жовтохустинних
До молоді зі снігом сивини!...

Вітаю Вас з далекої країни,
Де вже є ніз, коли у Вас ще день.
Де також світять пластові коліна
Під звук таких же пластових пісень.

Де кукабари з наших хиб сміються...
(А хто у Вас сміється з Ваших хиб?...)
Де кангуру між шатрами насущься
І заглядають до кухонних шиб.

На деревах сидять у нас розелі
І з комендантами крижать наперебій...
Опосуми голюються по стелі
І вартовим порушують спокій!...

Які ще в нас різниці — я не знаю...
Ви горойжіться, як робимо це й ми,
Вдаючи, що проблем у нас немає,
Ні з старшими, ні з меншими дітьми...

В нас жовтодзюбі є найбільш рухливі,
А особливо, коли ніз іде...
Напевно, як і тут... За те юнацтво сиве
Зі змугнення вже віями пряде...

В нас є гарягі пластові промови,
І — трохи охолоджені діла...
Напевно, як і тут... Тому в основі
Різниця поміж нами є мала!

Вітаю ж рідну пластову родину
Від пластунів із другого кінця,
Де мерехтять такі самі коліна,
І б'ються в такт — такі самі серця!!!

СТОЛІТНЯ ПРИЯТЕЛЬКА ПЛАСТУНІВ

Пані Софія Гаймбергер у листопаді ц. р. закінчила 100 літ. Її добре здоров'я, пам'ять та настрої, можливо, спричинило те, що перед війною вона була 12 разів у новацьких пластових таборах, де провадила кухню. Можливо, знайдуться такі пластуни, нині сеньйори, що пригадують собі її і мило згадують.

На знімці, яку містимо: Новацький табір у Космачі на Гуцульщині. У третьому ряді направо стоїть пані Софія. Хто з пластунів сеньйорів, що читають «Юнака», знайде і пізнає себе, просимо зголосити це на адресу КПС Нью-Йорк для Уляни Любович.

Нашій приятельці, пані Софії Гаймбергерівій, бажаємо довгих, щасливих літ і дякуємо їй за її колишній труд.

Табір новацтва у Космачі, Україна, давні 1930-ті роки

ЩО ЗНАЄТЕ ПРО КУРЕНІ У СТАРШОМУ ПЛАСТУНСТВІ ?

КУРІНЬ УСП-ок "ВЕРХОВИНКИ"

У 1949 р. в Нью-Йорку вже була пластова станиця. Щотижня, щомісяця кораблі привозили нових емігрантів-українців з переселених таборів у Німеччині, між ними багато пластуна. Відразу включалися до місцевої станиці. Сходини відбували на славній 7-й вулиці в домівці "Самопоміч", а дуже часто в освяченому Ікером парку Томпкінс Сквер. Відбувалися апелі, вечірки, сходини, і ось і перші юначки виходять з УПЮ до УСП. Деякі з них вступили до існуючих ще з України або Європи куренів, але один гурт постановив створити самостійну одиницю, і створили так Самостійний Гурток УСП-ок "Верховинки" ім. Миколи Лисенка. Всі вони любили дуже співати і тому як спеціалізацію гуртка вибрали плекання пісні. Співали на сходинах, відбували проби, виступали на станичних і загальногромадських імпрезах. Та з часом їх зацікавлення поширились, змінилися, і тільки одна Ірка продовжувала їх — студіювала музику. З цих перших "Верховинок" у теперішньому курені є курінна — Ліда Черник (Мручкевич) та Ірена Стецура (Сквіртнянська). Крім плекання пісні, Верховинки займалися у першу чергу виховною працею в станиці. Це були новацькі та юнацькі виховниці, члени таборових булав (таборували тоді в Неровсбургу — оселі оо. Василіян). Кілька років підряд "Верховинки" ставили в Нью-Йорку для новачтва й дорослих "Вечорі св. Миколая", влаштовували пластові забави, на яких виступав маленький хор "Верховинок" з популярними піснями. Тоді ж видано брошуру про патрона гуртка — Миколу Лисенка. Часу не втримати — і так одна по одній (часами з трудом) "Верховинки" почали переходити до сеньйорату. За кілька років прилучилися до них членки колишнього Куреня УСП-ок "Хуртовина", і курінь посилив свою діяльність, тим разом в адміністраційній ділянці: адміністрація і експедиція "Готуйсь", "Вогню Орлиної Ради", матеріали на табори, пл. секретаріати і т.п. (Видано збірки матеріалів для пл. виховників про Закарпаття та про Т. Чупринку.)

Так як постав в 1949 р. гурток "Верховинки", так у 1970 р. відновився він у виді куреня УСП-ок "Верховинки" — з одного гуртка юна-

чок. Юначки з гуртка "Маки" в Ньюарку (поблизу Нью-Йорку) хотіли по виході з УПЮ вступити до такого куреня, де вони не згубилися б, а могли б працювати як цілість. Для цього найкраще надавався курінь, де всі члени є в сеньйораті, отже — "Верховинки"!

Курінь УСП-ок "Верховинки" на ЮМПЗ 1972 р.

Почали довгу працю самої організації, яка здавалося, що буде без кінця. В цей час вони ще були гуртком в УСП-ок. Треба було більше сил. У 1971 р. старші пластуни — ровесниці "Маків" з Нью-Йорку, вступили до "Верховинок", і так курінь скріпився, набрав духа! Тепер чулися в силі прийняти на себе якісь обов'язки цілістю, як курінь. І так взимі 1971 р. курінь з "Червоною Калиною" провели на "Вовчій Тропі" зимовий табір для юнацтва. Хоча снігу не було багато, табір пройшов бадьоро й весело. На початку 1972-го року "Чорноморці" запропонували провести разом з ними окружене Свято Весни на "Вовчій Тропі". Ми довго радились на наших сходинах — чи дамо ж ради!? Пластунка завжди доброї гадки: взяли ми це завдання і взялись до праці. Свято Весни провели з успіхом і то завдяки посвяті кожної з нас, а головню комендантки — пл. сен. Ніни Самокіш, Верх. Як сеньйорки, так і старші пластуни — "Верховинки" не займаються одною якоюсь ділянкою. Наші зацікавлення широкі — беремо різні пластові обов'язки — від морського табору з «Чорноморцями» до спорту на ЮМПЗ з «Червоною Калиною». Найважливіше — це всебічна праця у Пласті, яка охоплює всіх, — і тих, які не можуть постійно працювати. — Між членами куренів члени вищих пластових проводів, співробітники пл. видань, члени станичних старшин, новацькі та юнацькі виховниці.

Члени куреня УСП-ок "Верховинки" на зимовому таборі на "Вовчий Тропі" — взимку 1971 р.

Кількість членів старшопластунського куреня "Верховинки" упродовж двох років зросло до 30. Є в ньому члени з різних частин Східних США. Зауважив хтось посторонній про наш старшопластунський курінь: всі члени дуже молоді, майже однолітки. Це, мабуть, одна з причин нашої доброї співпраці. Але як сеньйоркам, так і старшим пластункам часу не можна стримати, тому треба шукати і підбирати все нові сили, щоб провадити далі успішно нашу діяльність. Курінною ст. пластунка є тепер Рома Ляшевич.

"Верховинка"

А що ви на це?

ЧОМУ СЛАБНЕ ЗДОБУВАННЯ ПЛАСТОВИХ ПРОБ?

Це питання не легке та не можна збути його однією відповіддю. Найбільше наявна причина малої кількості складання проб — це брак зацікавлення серед юнацтва. Ми стільки чуємо, що "Пласт це не школа", а що ж тоді пластові проби?

В домівці засідає комісія, що звичайно в більшості складається із сеньйорів. До столів підходять поодинокі юнаки і юначки з душею у п'ятах... Починаються питання з історії, географії... Чи не було б воно краще, якби проби проводилося в природі у формі теренового змагу? Якщо це неможливе вповні, то принаймні частинно, як ось перевірка знання картографії, Морзе, першої допомоги.

Брак доброго знання української мови також є причиною цього явища. Не всі дітикінчають курси українознавства та й не всюди такі є. Можливе, що причина — брак часу че-

рез науку у вищих класах. У свою чергу юнацькі проби базовані на матеріалах з курсів українознавства. Проби затяжкі особливо для тих, які перестали ходити до української школи, маючи 12 років. Їхнє знання української мови обмежене, а часто вік і знання мови не йдуть упарі. Хоча Пласт не вчить і не повинен вчити української мови, а проте цілий ряд сходин проходить на засвоєнні матеріалу з історії чи українознавства і сходини стають шкільною лекцією. Щоб сходинам привернути пластовий характер, закінчення курсів українознавства повинно бути однією з передумов допущення до проб.

Дехто з юнацтва складає проби лише тому, щоб перейти до УСП з думкою, що там не треба вже проб і ніякої праці від них не вимагатимуть. Деякі члени юнацтва не зацікавлені не лише пробами, але взагалі Пластом, бо вони в пластовій організації не з власної волі, а на бажання батьків.

Серед юнацтва часто чується нарікання на сходини та на виховників. Пласт — це самовиховна організація, тож і від самого юнацтва багато залежить.

Гетьманська вірлиця **Надя Павук**
Мелборн, Австралія

*Якби я втратив огі, Україно,
То міг би жить...*

*Але не зуть твоєї пісні-мови —
Ото була б загибель — смерть моя.*

Дмитро Павлизко

Пластуни і пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ В КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Свято-Миколаївської Парафії в Торонті

- Кредитівка платить від звичайних вкладів з правом виписувати чеки

7%

- Кредитівка уділяє позики на догідні сплати.
- Урядові години: від 11 год. вранці до 7 веч., а в суботи від год. 10 до 1 по полудні.

ST. NICHOLAS CREDIT UNION LTD.

4 Bellwoods Ave.

Tel.: 366-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

Чарівне страхіття

Червінія. Зимове казкове село в долині "Аоста" в італійських Альпах. Тут знайдемо одну церкву з дзвіницею, одну головну вулицю, пошту, аптеку, крамниці, каварні й шпиталик. Довкола сніг, з дахів висять льодові бурульки, авто їздять з ланцюгами на колесах, "каміони" відчищують вулиці. За селом гори пнуться до вершин, до найвищого шпилю — "Маттергорн" (4,478 м.). Всюди, куди не глянеш: лещатарі, ковзарі та санкарі...

Тут вирішили пластуни з Америки відбути лещатарський табір з кінцем грудня 1972 року, під проводом пана Ореста Слупчинського (Гога). Комендант пластунів — ст. пл. Орест Стецяк, Бур., комендантка пластунок — ст. пл. Галя Мілянчик, Шок. Тут і я, хоч не лещатар, але перебуваючи в Італії, вирішив долучитися до табору. Переживаю чарівне страхіття в горах...

Одного лагідного дня, користаючи з вільних лещат і допасовуючи чоботи, купую білет на "гондолю" (ліфт) і їду з пластунами до другої станції, де висідаю, а вони, вже вправлені лещатарі, прямують до самої гори. Я спочатку випробовую лещата, привикаю до снігу й пробую помалу їздити, скручувати й стримуватися. У своєму житті я був тільки два рази на лещатах, в Америці, на штучному снігу, який завжди перетворювався в лід.

Очевидно, тому мені не дуже подобався такий зимовий спорт. Але гадаю, що в правдивому, пухкому, природному снігу — буде зовсім інакше. З таким наставленням і після коротких вправ (на рівнім терені) пускаюся зазначеним шляхом униз.

З'їжджаю перший горбок відважно до наступної рівнини. Стаю і відпочиваю. Міркую, що було трішки зашвидко. Мүшу сповільнитися. Передімною стелиться стрімкіший шлях. Обережно пускаюся знов та пробую легко скрутити з боку в бік, але де там! Замість сповільнитися, набираю швидкості. Ще до того під ногами вистають маленькі горбочки, і я переважно літаю в повітрі! Вкінці трачу балянс і гримаю в сніг: розприскується сніг на всі боки, летять дручки, відчіпляються лещата, і я опиняюся під холодним білим коцом! Здрагаюся. Перша думка — чи щось зломив?... Ні, Богу дякувати. А відтак — гей, приємно так качатися в снігу!... Встаю, відчищуюся, шукаю

дрючків, знаходжу, приготавляюся вирушити знову...

Вирушаю. Держусь щосили, але відвага вривається і падаю на землю. Чую чийсь голос по-італійському: "у порядку?" "Так", відповідаю службовій безпеці й контролюю, чи насправді "так". Відчуваю біль у правій нозі: гостре коління, наче б кістки поломилися на дрібні куски! Уявляються страшні картини: перша допомога, ноші на санках, шпиталь, лікарі й рахунки! Відкидаю такі думки, встаю, застібаю лещата й пускаюся далі...

Їду наче б на смерть! Прямую вниз усе швидше й швидше (ніяк не можу загальмувати) і знову — таррах! Кочуся, валяюся, розбиваюся і... затримуюся — не можу рухатися. Якийсь товариський лещатар бачить, що я в клопоті, стає і "розплутує" мене! Я йому дякую, а він підсміхається і їде далі. Наче б хотів мені сказати, що я не на цю гору здібний їздити! Я почав серйозно міркувати над тим і думати, що робити далі? Маю дві можливості: таки з'їхати вниз на лещатах — або на ношах! Вибираю на лещатах...

Та не легко знов рушати. Гора стелиться щораз стрімкіше, а свідомість небезпеки щораз тяжче тяжить на думці: бо добре навіть, якщо тепер я ще "цілий" — а що буде за наступним горбком?! Але, з другого боку, тут не можу залишитися!... Отож їду... ой, горе!... знов "вішаюся" на повітрі... Боже мій, допоможи!... ай, бұх! — тиша... Лежу нерухомо, сонце разить очі, а серце б'ється "фортіссімо" (з плечей до грудей!).

Та раптом прояснюється обличчя: відплювую сніг із уст і починаю в розпачі реготатися! Обгортає мене невимовна й жива радість! Я знов безпечний, знов відпочиваю, знов без журби. Мрію, веселюся, вдихаю глибоке свіже гірське повітря і люблююся тим прекрасним Божим світом! Враз уривається природна романтика й сунуть турбуючі думки: чи ще довго? чи далеко? а головне — чи заїду?...

ПЛАСТОВА КАЗКА

Встаю і хвилинку обсервую, як малі діти чудово їздять із своїми інструкторами. Так їм завидую і трохи соромлюся, що я не потраплю втриматися на ногах. Та потішаюся тим, що вони з лещатами “вродилися”, а я щойно починаю. Посуваюся вділ... Здається, трішки краще, аж раптом переді мною закрут, а за ним прірва! Страх!... Кидаюся в сніг!... Пульс бубнить щосили, холодний вітер проходить уздовж хребта, руки-ноги каменіють, і сніг топиться на гарячому обличчі!... Знов затримується якийсь лещатар, щоб мене “зібрати”. Дивлюся, і виглядає, що треба ще тільки один горбок перебороти. Пускаюся...

Прагну вниз: зігнений, ноги паралельно — все швидше і швидше. Вітер вдаряє в обличчя і осліплює очі, під ногами сніг розбігається, і цілу дорогу підскакую. Змагаюся з собою і природою, щоб не втратити рівноваги, і кінець-кінців устояв! Та це ще не кінець! Переді мною ще один горбок — таки вже дуже стрімкий! Довкола нього — прірва!... До того зривається сніговія, і мряка покриває землю. Спостерігаю, що лещатарі сходять униз з лещатами на плечах. Радю те саме роблю. Але буря довго не триває, і я вагаюся, чи вже зійти до кінця, чи закінчити пригоди “по-лещатарському”?

Одягаю лещата ще раз! Вирушаю, щоб закінчити змаг з природою “тріумфально”. Доїжджаю на долину вузькою стежкою і замість стати — в’їжджаю у високу купу снігу, два кроки біля мосту й перед льодовою річкою!!! І так щасливо завершується чарівне зимове страхіття, повне несамовитих переживань і незабутніх милих спогадів...

Ст. пл. Тарас Р. Лончина, ПБ.

У давніх часах Сонце світило ясніше. Але як воно сходило, велике й червоне, на небо-склін, то його пестливі промені не знаходили нічого рідного на землі.

Жив тоді Злий Чоловік, виродок вічного болота і духів злого сумління, що все тільки нарікав. Для нього Сонце була загаряче й за-ясне. Воно сліпило його мутні й невиразні очі. Він був блідий, хирлявий і нездоровий, бо ховався від чудотворних пестоців джерела всього життя й тратив час на лінощі й пустоту.

— “Боже, — підняло тоді Сонце молитву, — дай мені дитину, щоб я знало, що є хтось, хто чекає кожного ранку на мої перші промені й хто зберігає їх цілий день у яснім усміху своїх очей”.

І подарував тоді Бог Сонцю в нагороду за вірну службу брата буйного Вітру. Сонце назвало його Прапластун і післало його на землю.

Так опинився Прапластун у товаристві Злого Чоловіка. Розглянувся він по землі й сподобалися йому її розлогі ниви. Не міг зрозуміти, чому Злий Чоловік так їх занедбав.

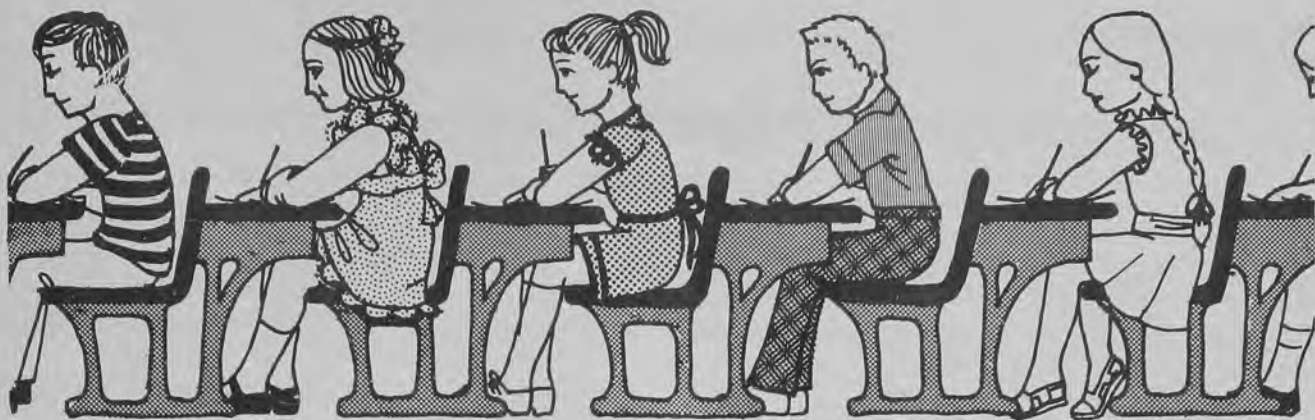
Оселився серед лісу й піль. Жив, як правдивий син Природи, здоровим і чистим життям. Його горде чоло було погідне, бо блистів на ньому поцілунок золотого Сонця. У невсипучій праці Прапластун плекав усі цінності життя, і вдячна Природа нагородила його надзвичайними дарами.

Та не міг погодитися Прапластун зі Злим Чоловіком. Він був справедливий і не міг зрозуміти, чому цей старається на кожному ступні йому шкодити. І тому почалася боротьба на життя й смерть між Прапластун і Злим Чоловіком.

Вона ведеться ще й досі. Внучи Прапластуна, “Сонця ясного діти й буйного Вітру брати”, далі борються з нащадками Злого Чоловіка й кріпко вірять, що таки вдасться їм перемогти внуків Злого Чоловіка, причину всіх негарних і безхарактерних учинків.

Д. Г.

(З пл. журналу “Ватра”, Франція 1939 р.)

НА ЛЕКЦІЇ ЛІТЕРАТУРИ

Учитель: (входить до класу і починає лекцію)
Ми сьогодні будемо говорити про Котляревського.

Учні: О, бой!

Учитель: Хто мені скаже, яку книжку написав Іван Котляревський?

Федько: Грубу.

Грицько: Якусь книжку, що називається Енеїда.

Учитель: Про що Енеїда?

Олесь: Про якогось Енея, головного бога і багато малих богів.

Федько: Ха, ха, ха! Іней в зимі сидить на дереві.

Учитель: О, май гуднес!

Грицько до Олесь: Маєш цукерки?

Олесь: На, маєш.

Грицько: Добрий, сододкий.

Учитель: Хто солодкий?

Федько: Та Котляревський був солодкий.

Учитель: Спокій! (читає)

Федько до Грицька: Завтра грають копаного. Чи ти їдеш?

Грицько: Ще не знаю, чи поїду.

Учитель до Грицька: Ти вже прочитав Енеїду?
Грицько: Ні, я люблю Наталку. Ну, ту з Полтави, — Полтавку.

Учитель: Грицю, не можна з учителя кпити.

Федько: Що, можна пити?

Олесь: Як можеш пити, як тут нема води?

Учитель: Ти краще вчися, а менше говори, то будеш ліпші оцінки діставати.

Грицько: Як можна вчитися, коли нема перерви, щоб щось з'їсти? Вранці встаю, не маю часу, іду вулицею до школи голодний, як пес. Приходжу до школи ще голодніший і коли вертаюся додому, то вже голодний такий, як скажена собака, що не мала що їсти цілий місяць.

Учитель: (Дивиться на годинник)

Досить тих жартів. Перерва закінчена. Назад до науки!

Всі учні починають уважно слухати.

пл. розв. **Нестор Максимович**

(Допис надісланий на Конкурс Бібліотеки Пласту та Рідної Школи у Філадельфії)

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА НА ВЕСЕЛО

(З газетки 44. Куреня УПУО-ок ім. О. Дзеджори в Ньюарку)

— Чи хтось має якісь "екстра" малюнки?

— Я маю один.

— О, дякую. Скільки маємо їх мати?

— Десять.

— Я думаю, що це вистачить.

**

— Хто іде на вечірку нині ввечері? —

Всі???

— Марусю, що ти вдягаєш?

— Я думаю, що червону сукенку.

— Та то добре. Я ще не знаю, що вберу.

Може ще вспію щось ушити.

— Катю, ти вже написала зміст?

— Так.

— Можу мати?

— Як вона скінчить, можеш мені дати?

— Ні, бо тоді Орест дістає. Але як лиш він скінчить, я тобі дам.

**

— Кассандра, чи ти вчилася "на іспит"?

— Та... трохи.

— Ліпше трохи, чим нічого. Я коло тебе сяду. Окей?

— Добре.

АНАЛІЗА СЛОВНИКА СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО „ІНТЕЛІГЕНТА“ В ДІЯСПОРІ

Серед нас, українців, існує група широко-визначних красномовців, які збагатили свій словник гарними чужомовними термінами. Загляньмо ближче в цю ділянку.

П'ятнадцять років тому наш „інтелігент“ називав „гавзу“ абсурдальною назвою „хата“. До цього значного мовного поступу треба б прикладати велике значення. Бачимо зміни і в інших висловах. Авто — це тепер „кара“ (прошу не мішати з карою за провини). Слово „крамниця“ замінено мовним новотвором „штор“, а крамниця на розі вулиці — це „штор на конері стріту“, замість черевиків носимо тепер „шуси“. Замість на прогулянку їдється на „трип“. Вислів „я сьогодні щось зле почувуюся“ заступився сказанням „я сі нині добре не філую“. Слова „батько“ і „матір“ тепер архаїчні в порівнянні з „па“ або „деді“ і „ма“. Є багато інших слів, які позмінювались.

Ось тут і приклад такої клясичної розмови в українській хаті в Америці:

„Галло, Василю! Як сі маєш?“¹

„Вел, ю нов, та я окей“.

„А як твоя фемілі?“

„Та моя стара щось недобре² сі філує. Все мні нарікає, що не любить клінувати гавзи ані фіксувати сендвічів“...

„Е, та моя то би тільки сиділа, гадоги їла, дрінки пила і на тіві якісь мувіс і шови вацювала. А я їй кажу: та зробилась би порчапси чи стейки на ланч. А вона тільки — шаран!“

¹ Як сі маєш — архаїчний вислів на „гав ар ю“.

² Недобре — старомодне слово, яке значить „но гуд“.

— Ей, люди, знаєте що? Ми мали написати есей про релігійну боротьбу?

— Котру?!

— Я не знаю про котру, але нині „дед лайн“.

— О-о, буде крик.

— До-брий-день! Нині будемо говорити про музику...

пл. розв. Катя Авдикович

„Так і з моєю було. А я їй сказав: Не дам ті дайма на шапінг. А як той штор сейла буде мати на шуси і на ту дреску, щось мі казала, то ті замкну в бейзменті і не пущу“.

„Брадер, ти говориш, як якийсь єгомось! Нот фор натінк ті магістером називають“.

„Та я не той довп зі стріти“.

„А що ви на Крізмус робили?“

„Та мої сини то вже не бойси. То гаї на сикс-футів. Кажуть: Ма! Па! Кам ан на трип. А я кажу, що снов таєри треба дати на кару. Я без них не буду драйвувати, бо можна стак дістати на леді, як запаркуєш. А тоді буде великий трабел. Приходять потім до фронтруму і сніг по цілім карпеті. А я питаю, що в ярді робили. Таєри далисьте? Чомусьте не дали? А ті гайда по степсах пігнали аж до руфу. А я кажу: гей! До бетруму — шавер брати! А він сі боронить, що брудний тільки геф-на-геф! Мийся, кажу, бо не будеш ішов на той пластовий денс, а ти малий на той бирдей парті!“

„Вел, ти вмієш добре відповісти!“

У кого наша молодь має вчитися української мови?

З „Вістей Т-ва Рідна Школа“, Ньюарк — Ірвінтон

Важливе повідомлення

Наближається кінець року і наше видавництво буде мусіти 31 грудня ц.р. замкнути свої рахунки. Тому **прохаємо всіх наших післяплатників** (то є тих, що залягають з передплатою за 1973 р.) **обов'язково в якнайкоротшому часі вирівняти свою залеглість**. Хто не є певний, чи має вирівняну передплату чи ні, хай напише до нашої адміністрації, яка негайно дасть потрібну інформацію. **Післяплатники**, що не заплатили передплати і задармо читають «Юнака», шкодять своєму власному журналові, а іншим дають злий приклад. Подруги і Друзі! Віримо, що ніхто з Вас свідомо не захоче бути й на майбутнє післяплатником і шкідником свого журналу. Тому **прохаємо всіх теперішніх післяплатників: вирівняйте залеглість і помагайте, а не утруднюйте нам нашу працю у дальшій розбудові «Юнака»**.

Адміністрація

НА ШЛЯХАХ

Якось довелося мені спостерігати на польовому шляху цікаву картину. На десятки метрів рівними рядками сиділи сірі ворони і квапливо ковтали сніг. Що це з ними? Може, щось солоне з'їли? Але навкруги багато снігу, щоб вгамувати спрагу. Чого ж ворони, як по мотузку, витягнулися стрічкою.

Птахи неохоче злітали перед автомашиною. Ми зупинились і почали оглядати подзьобаний сніг. І тоді все з'ясувалося. Вздовж дороги лежали бурюльки замерзлого молока. Ними й ласували птахи. Видно, водій, що віз у місто цистерну з молоком, не закрив як слід кран і дав поживу воронам.

Багато звірів і птахів, шукаючи взимку їжі, наближаються до людських жител, тримаються вздовж шляхів.

Везе машина зерно або сіно — десь на вибоїні обов'язково впаде у щілину жменька зерна чи висмикне гілкою жмут сіна. На цих гризунів тут уночі полюють лисиці.

Цілий день нишпорять по шляхах жовтогруді вівсяночки, польові горобці і чубаті жайворонки. На сіновозних дорогах призвичаїлись жити козулі. Ось чому в мисливських господарствах підгодовлю для корисних звірів і птахів треба в першу чергу виставляти вздовж шляхів.

Із книжки В. Пархоменка "Серед рідної природи".

ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ

Юначки двох юнацьких куренів із Ньюарку, США, вже не раз у останніх роках могли би бути прикладом для інших друзів та подруг своєю співпрацею із нашим журналом та поміччю, яку вони завжди старалися давати "Юнакові".

Ось перед нами їхній лист, wraz із чеком на велику суму 105 дол. і 50 центів, яку вони знову зібрали своєю працею та призначили на пресфонд "Юнака".

Подасмо повністю зміст цього листа, світлинку проводів обидвох куренів та нашу подяку. Дякуючи за таке зрозуміння потреб "Юнака", надіємося, що їхній приклад заохотить інші юнацькі курені піти їхніми слідами.

Редакція

До
Редакції Пластового Журналу "Юнак"

● Дорогий "Юначе"!

20-тий Курінь ім. М. Борецької і 44-тий Курінь ім. О. Джиджори у Ньюарку пересилають на пресовий фонд "Юнака" 143.50 дол., які ми заробили на базарі, продаючи льоси на торт (105.50 дол.) і з висвітлювання прозірок з ЮМПЗ (38.00 дол.).

Залучуємо знімку обох курінних проводів, які просимо, якщо можливо, помістити в "Юнаку".

С К О В !

20-тий Курінь ім. М. Борецької

Курінна: пл. вірл. Христя Голинська
Писар: пл. розв. Роксоляна Пенцак

44-тий Курінь ім. О. Джиджори

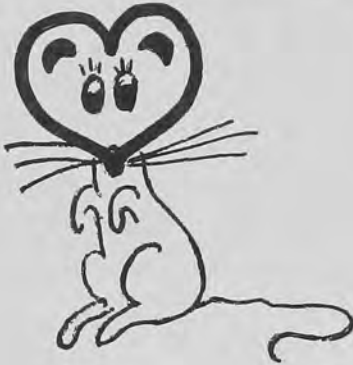
Курінна: пл. вірл. Зірка Галібей
Писар: пл. розв. Надя Ретька

Чисю мовою говориш — того й душу носиш.

Іван Огієнко

СТОРІНКА РОЗВАГИ

Рисуємо серця...

ст. пл. Віра Єлиїв: серце киці.

ЗАПЛАКАНЕ СЕРЦЕ

пл. прих. Леся Подоляк,
Нью-Йорк

СЕРЦЕ АБСОЛЬВЕНТА

Всі три подала
пл. розв. Люба Нагірна,
Нью-Йорк, США.

СЕРЦЕ СПОРТОВЦЯ

ДУРНЕ СЕРЦЕ

РОЗВ'ЯЗКИ ІЗ СТОРІНКИ РОЗВАГИ
із 11-го числа "Юнака" ц. р.,

СЛІДОМ ШАХОВОГО КОНИКА

Лягла зима. Завіяло дороги.
Тремтять хати від холоду. Клуні
Ховають жито миршаве і вбоге,
Мороз погрози пише на вікні.
О, бідний той, хто крізь завої сині
Іде самотньо мовчки, без мети:
Лише гуртом і пущі і пустині
З піснями, з гуком можна перейти.

(Крізь бурю й сніг)
Максим Рильський

МАТЕМАТИЧНА ЛОМИГОЛОВКА

$$\begin{array}{r} 40 - 18 = 22 \\ : \quad - \quad + \\ 1 \times 8 = 8 \\ 40 - 10 = 30 \end{array}$$

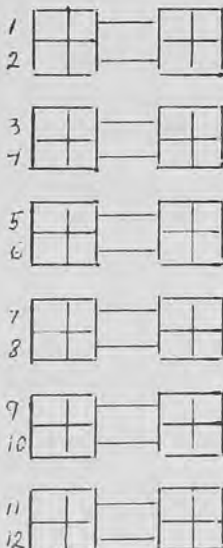
МІКРОСЮЖЕТИ

Телевізор — вікно у світ, через яке дехто
й світу білого не бачить.

Перед тим, як купити окуляри від сонця,
поцікавився: чи довго воно ще буде світити?

ЗАГАДКА

(подав вуйко Влодко)

1. Рід професії
2. Молода свійська тварина
3. Назва дня
4. Мають ліси чи сади
5. Хижі птахи
6. Мужеське ім'я
7. Літературний твір
8. Зброя княжих воїнів
9. Назва поеми Тараса Шевченка
10. Рід дерева
11. Перелетна птаха в Україні
12. Має кожний віз.

У поданій загадці вписати поземо 12 слів.
Кожне слово складається з шости букв. У
кожних двох словах, напр. 1 і 2, 3 і 4 і т. д.
букви ті самі. Якщо кожну пару букв читати
згори вниз, буде розгадка, — назва оповідання
з глибоким моральним змістом, романтичного
напрямку, автором якого є класик української
літератури.

УСМІХНИСЯ!

Федір Дудко

ЧЕРЕВИКИ СКАЗАЛИ

Помер був у Львові всіма улюблений колишній державний секретар УНР Михайло Корчинський. На багатолюдній поминальній паняхиді по покойному був і його приятель — знаний наш бібліограф Володимир Дорошенко.

Повертається він з поминальній до бібліотеки НТШ, де працював, як директор, коли прибігає туди його дружина.

— Покажи, Володе, праву ногу.

Дорошенко показує.

— Покажи ліву ногу.

Дорошенко показує.

— Ну?

— Що ну?

— Та подивися.

Придивляється В. Дорошенко і бачить: на правій нозі черевик, на лівій — півчеревик.

— І ти ось так на люди показувався?

— Хм, ну, показувався... Але звідки ти довідалася про це?

— Звідки! Твої черевики під ліжком сказали про це.

Усміхнися!

— Нащо ця дірка в твоїм парасолі?

— Щоб я міг знати, коли дощ перестане падати.

(Із журн. УСР «На зміну» 1952 р.)

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ?

Віднайдіть різниці між одним і другим образком!

Друзі і Подруги! Придивіться добре цим двом образкам і знайдіть на них 20 різниць! Шукайте терпеливо, поки їх не знайдете! Бажаємо успіху!

ХРОНІКА

ПЛАСТОВИЙ ТАБІР У НІМЕЧЧИНІ

Учасники й проводи таборів у Німеччині, 1973 р.

Цього літа я мав нагоду відбути пластовий табір біля Мюнхену як писар юнацького табору.

Я приїхав до Німеччини на студії та, зголосившись до станиці, дістав від коменданта, пл. сен. П. Содоля, гурток юнаків. На жаль, я міг до літа провести з ними лише двох годин, але після успішних іспитів друг Содоль запевнив мене місце в булаві літнього пластового табору, на якому він мав бути комендантом. Однак пляни друга Содоля змінилися, він мусів виїхати, і пост коменданта припав ст. пл. Т. Лончині, який мав бути бунчужним. Остаточний провід юнацького табору був такий: ст. пл. Т. Лончина — комендант (США), ст. пл. Петро Костюк — бунчужний (Швейцарія), ст. пл. Юрій Раковський (США) — писар, ст. пл. Андрій Онуферко (США) та пл. сен. Р. Дубіль (Англія) — інструктори. Опісля прибули до проводу ст. пл. В. Богдасhevський (Німеччина) і ст. пл. Б. Лихач (Канада). Отже в нашому проводі були пластуни з п'ятих різних країн, однак ми всі добре співпрацювали, годилися у всьому та ні разу не посварилися.

В юнацькому таборі було 28 осіб, а називався він "Міжкрайова Україна". Думаю, що цієї назви ніколи не забуду, бо писав її щоденно в наказі.

Табір та сама оселя мали прекрасне положення в лісі біля містечка Кенігсдорф. Мушу зазначити, що у цьому таборі було трохи інакше, ніж у пластових таборах в Америці, але ці зміни, з якими я зустрівся, мені дуже подобалися, і я певний, що вони кожному подобалися б. У першу чаргу було дуже приємно зустріти пластунів і пластунок з дев'ятих різних країн: Німеччини, Америки, Великобританії, Швейцарії, Югославії, Франції, Бельгії, Австрії і Канади, які мали єдину мову, якою могли порозумітися, а це українську! Очевидно, деякі говорили слабше — але треба признати, що всі дуже старалися. Друге, що мені дуже подобалося, що все новачтво, юнацтво, всі проводи, а навіть працівники кухні спали під шатрами. Сама таборова кухня була побудована під голим небом з великими казанами. Поблизу самого табору плине ріка Ізар, в якій купання дуже приємне. Ріка бистра, зимна і чиста не така як наші штучні басейни, чи навіть озера, по яких пливають моторівки.

Таборова атмосфера була дуже гарна. Всі юнаки жили зі собою. Погода була чудова. У програму табору входило багато спорту та співу. Вечером відбувалися ватри з різними цікавими оригінальними та смішними програма-

ми. Часом при вогнику відбувалося смаження ковбасок. Проведено також прогулянки, з яких одна до Міттенвальду, була дуже цікава. В часі табору проведено складання пластових проб, ВФВ та іспитів уміlostей.

Для кращого співжиття з табором юначок відбулася вечірка, яка дуже добре вдалася. Це була перша вечірка в історії цих таборів.

Уважаю, що табір пройшов з великим успіхом і хоча нам у проводі не платили грошми, то кожний із нас виніс задоволення — яке є великою заплавою.

ст. пл. Юрко Раковський, "Хмель"

ПЛАСТУНИ

ПЕРЕБОРОЛИ ПРИРОДУ

Раненько 26-го травня 1973 р. привітало нас сонечко під пластовою домівкою. Члени станиці в Чикаго зібралися так рано у довгу дорогу на Пластову Оселю "Писаний Камінь" біля Клівленду, де мало відбутися Свято Весни.

Два автобуси охочих, зацікавлених пластунів і пластунок вирушили з домів в Чикаго до незнайомих Огайо. Настрій в автобусах був веселий, товариський і співучий. До квінтету "соловейків" із 36-го куреня УПЮ-ок записалася маленька, скромненька усна гармонійка та мажордська гітара. Отже ми з радісним наставленням приїхали щасливо на "Писаний Камінь". Розчаровані поганою погодою, ми почали швидко розтаборюватися на дуже вогкій землі, а краще сказавши — на болоті. Ми поводитися, немов люди, що дивуться у тропічному кліматі, а нагло побачать сніг — ми почали себе взаємно хляпати, кидати в болото і фотографувати. Наша "забава" закінчилася спільною ватрою.

Усіх нас, пластунів, було так багато, що я навіть не знаю, звідкіля вони всі приїхали. Але одне знаю, як кожна нормальна пластунка, що старшопластунський курінь "Хрестоносців" мав на "Писаному Каміні" свою раду.

Неділя 27 травня була великою подією Пластової Оселі "Писаний

ІЗ ХРОНІКИ ТАБОРУ МАНДРІВНІ "СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ" ГРЕЦІЯ, 1973

ЛЕТЯТЬ, НІБИ ЧАЙКИ...

Камінь", бо тоді посвячено новозбудовану на оселі капличку. Після посвячення чи "хрищення" всі присутні пластуни, батьки пластунів і українське громадянство вислухали Службу Божу, але, на жаль, знову розпадався дощ і перекреслив усі пляни.

Понеділок був кінцем нашого триденного табору. Сумні ми вирушили в поворотну дорогу, додому до Чикаго.

Дощ, дуже вогка земля, болото та наш друг станичний — усі вони хотіли завернути нас після першого дня додому, але ми як справжні пластуни залишилися, щоб перебороти всі сили і перешкоди природи. Заболочені, з простудою, але веселі повернулися пластуни з Чикаго зі свої мандрівки до теплих, сухих обставин.

пл. розв. Ірена Данилишин,
36 Кур. ім. О. Кисілевської, Чикаго

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)

Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного
ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки
- * содові води
- * морозиво
- * солодоці — теж вибагливі, імпортовані
- * шкільне і канц. приладдя
- * українські і чужомовні часописи.

"Веселка"

є улюбленим місцем зустрічів
нашої молоді!

**Чи Ви вже
вирівняли
передплату?**

В неділю, 17-го червня, "Мандрівні Стежки Культури" виїхали до Греції. Для декого таке подорожування не було новиною, для інших це був перший раз... але однаково широкий світ кожного мав і всі мали найкращі сподівання.

Архітектурні пам'ятки в Афінах

Перестанок в Амстердамі і зупинка в Цюриху: пластуни нетерпляче очікували приїзду до Атен. На другий день пізно ввечері ми приїхали, і дівчата розійшлися по кімнатах готелю Теокські на довгожданий відпочинок.

У вівторок ми відчитали наш перший наказ. Заприязнилися. Почали розглядати місто. Спершу

треба було виміняти гроші, купити марки і вислати перші картки додому. Але ці перші розглядини не тільки ознайомили нас з модерним містом, а й дали нам підставу до пізнання старовинної культури. Ми ходили руїнами могутнього Акрополя, оглядали залишки старовини в Національному Археологічному Музею. У вівторок пластуни всіли до автобуса, і місцевий провідник, розповідаючи, показував маркантні місця міста. Але це не було наше єдине зайняття. Ми ж пластуни. У середу на сходах славного Акрополя в супроводі гітар лунала українська пісня. Ця пісня єднала нас, додавала духу, зближувала до минулого, не тільки до Греції, але й України.

Цього вечора ми не пішли зразу спати, але з гітарами на плечах помандрували далі. Пізно ввечері забавляла нас грецька музика, а рухи народних танків нагадували дуже близький нам український фольклор.

Після такої тури треба було відпочити. Дівчата вже мали час розглянути сусідні крамниці. Тепер був час купувати. Треба було і родині дарунок і собі пам'ятку придбати. Кінчався перший тиждень в Афінах. У п'ятницю раненько дівчата виїхали з порту Піреус кораблем "Аполло" на відвідини Егейських островів. З пристані нас супроводили чайки. Вони були такі, як ми: летіли за чимсь певним, а водночас зовсім незаниманим.

Перша зупинка — острів Міконос. Білі хатки, пелікани, вітряки. Чим далі ми відходили від головної дороги, тим краще пізнавали мешканців. Жінки черпали воду з криниці, де-не-де хтось їхав на ослі. Всюди видніли копули церков. Але ми довго тут не зупинилися.

ст. пл. Ірина Мостович
ст. пл. Роксоляна Бойко

Шум, гамір, метушня, поцілунки, прощання... Люди входять на літак, закриваються щільно двері,

“ДЕНЬ САМОЗАРАДНОСТИ” У ТАБОРІ РОЗВІДУВАЧОК

Вкінці надійшов цей день. Що нас чекає? — питали всі. Ніхто, крім проводу, не знав. Мене напав страх: що я собі не уявляла, різні пригоди та ідеї мандрували по моїй голові. А я сиділа біля дерева і гризла нігті. Вже пізно було переглядати записки. Глянула, що роблять інші, але по лицах тяжко було пізнати.

Незабаром почула свисток і я встала, піднесла свій великий червоний наплечник і повільно пішла на місце збірки. Станула біля свого гуртка. Було нас одинадцять і всі щось шепотіли. Прислухаюся і чую: “Маш сірники?” — “Маю”, “А книжка з першою допомогою?” — “Так, захована в мішку, не журися!”

Прийшли наші провідниці, все затихло, говорила лише подруга Люба — комендантка. Вона роздала кожному гурткові по дві мапи, побажала щасливого повороту, і ми рушили із страхом у глибину лісу.

і машина підноситься все вище й вище, збільшуючи віддаль між собою та засмученими обличчями, які намагаються віднайти його. Але їм це не вдається.

І власне в тім літаку від'їхала група пластунок, перед якими було багато взаємних переживань. Зійшлися вони з різних кутів північно-американського континенту. Зв'язала їх охота та цікавість пластуна-мандрівника. Вони вирушили “Мандрівними Стежками Культур”, щоб зблизька пригланутись колись західної культури — Греції. Там чекає на них гордий Акрополь і старовинна палата Кносос, немов снігом засипаний Санторіні, спокійний Міконос, могутній Родос та інші знані околиці в Греції.

По двох коротких зупинках в Амстердамі та Цюріху крилата машина прощається зі своїми гістьми в Афинах. Утомлені довгою дорогою, пластунки швиденько розташовуються в готелі Теоксеня та йдуть у стебло, щоб бути повні сили і верви на другий день.

ст. пл. Люба Мостова

Вже довгий час ми йшли за азимутом, але ця частина лісу була мені незнама. Ніхто не був певний, де ми опинились. Аж ось чуємо, хтось надає свистком: — — — —; Сняла витягнула свисток і відповіла: — — — —. Незнаний свист продовжував депешу. Відчитавши накази, ми рушили далі вперед. Недалеко ми йшли, як уже найшли місце таборування. Кожна з нас щось робила: декотрі будували кухню, другі шалас, і за пів години було все готове. До того часу страх, який панував над моїми почуттями, проминув. Я почувалася вільна та свободна.

Перебули ми цей день весело. Що ми тільки не вчиняли! Казали нам будувати дарабу, щоб ми могли переплисти жаб'яче озеро. Тому, що вона не пліла добре, ми всі враз із проводом табору скочили в це болото і з радістю його переплили. Вернулися до наших таборів брудні, смердячі, але з усмішкою на устах.

По полудні цього ж дня ми дістали свистком депешу, що біля каплиці був випадок. Без страти часу ми взяли, що потрібне, і побігли на гору. Ми знали, що це не був правдивий випадок, але все ж треба було показати, що ми знаємо, що робити. Прибігли Відна

подруга лежить, стогне, немов справді їй щось сталося. Я витягнула намочену газу і почала мити їй рану на голові. Мию та бачу, що клей із штучної рани злазить. Отже мусіла залишити. Ми зробили з коца й двох патикив ноші та перенесли подругу аж на спортову площу, де розловіли подрузі комендантці все, що сталося.

Того вечора наш гурток мав “празник”: смажену курку, що сама прилетіла, огірки, які впали з дерева, цитринову соду з пушок з берези й солодоші, що падали з неба, як манна — розуміється, це була наша уява.

Ніч була чудова, на небі було видно кожну зірку. Я стояла на стійці з Надею, і ми говорили та раз-ураз проходили попри інших з гуртка, що тихо спали. Вкінці збудили чергових, а самі лягли спати. Вранці лівово повставали, помились, з'їли сніданок, який приготували Мотря і Віра, та діставши депешу, що маємо робити, спакувались, все гарно розібрали так, що з нашого табору навіть не було сліду. Ми верталися до табору з живим співом на устах і радістю в серцях.

пл. розв. Христя Ракоча,
14-ий Кур. УПУО-ок Філядельфія

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окаліціям і немічним членам, Стипендії і стипендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; “Народна Воля”, “Форум” журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя “Верховина”.

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСОюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Гловної Канцелярії УРСОюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

УКРАЇНСЬКІ ТАНКИ НА 6-их "СТЕЖКАХ КУЛЬТУРИ"

"Пл. Січ", Канада

До нас завітала ст. пл. Оля Ткачук з великими надіями створити з нас можливий танцювальний ансамбль. Правда, — спочатку не всі бралися до цього завдання з великим ентузіазмом, але вкінці ми зорганізувалися і почалася праця

Подруга розділила дівчат на три групи за їх вмінням основних кроків. Хлопцям було трохи гірше, бо не було чоловіки, який би їх вмів відповідно вчити. Вони навчилися дівочих кроків та дуже простих хлоп'ячих. Але другого дня прибув Славко Ткачук. Він заімпонував їм і швидко наші танцюристи набрали охоти, стали завзятими танцюристами.

По кількох днях вправи, прийшов час зліплювати всі наші кроки й складати повні танки. Перший танок «Коломийка» виконали всі учасники табору; другий «Аркан» виконувала лише хлоп'яча частина; а третій — самі дівчата.

По кількох вправах ми побачили скільки ми навчилися. Були ми горді з себе, з нашого успіху.

Усі ми щиро дякуємо подрузі Олі Ткачук за її терпеливість і час, за те, що познайомила нас із мистецтвом народнього танку, допомогла пізнати і цю ділянку культури нашого народу.

пл. розв. Христя Мота

**Закликайте Ваших друзів і приятелів
передплачувати і читати «Юнака»!**

ДЕНЬ САМОЗАРАДНОСТИ

Коли наші подруги гостановили вислати нас у ліс — ми дуже перелякалися. Нас поділили на два гуртки, дали нам харчі та азимут, і так ми вирушили в дорогу, аж зайшли до місця, де мали перебувати 24 години. Там ми отримали депешу, що маємо побудувати шалас, кухню, зварити обід та мати відпочинок до другої години. Я ще в житті не бачила, щоб дівчата все так швидко та в такій згоді виконали, як ці накази. О другій годині ми дістали знову депешу, що маємо збудувати сплав і переплисти на ньому озеро. Таке саме завдання мав і другий гурток. На жаль, ані сплав нашого гуртка, ані другого не хотів плавати, і так ми влізли в болото і перейшли на другий бік усі, включно із коменданткою та її братом. Після цього, вертаючись до наших

шаласів, ми поступили до тушів, — як було гарно бути знова чистими! Вернувшись, ми застали новий наказ — маємо йти дорогою до оригінального табору і написати, скільки рослин ми зустріли го дорозі. Після вечері ще одна депеша, яка нас викликала на теренову гру. Ми мали дати першу допомогу «вмираючій» подрузі, а потім украсти деякі речі від другого гуртка та викрасти одну із гуртка.

Вже потемніло, як ми вернулися спати до шаласів, — але тут застала нас ще одна депеша: маємо нарисувати цілу літню зоряну konstеляцію. Всі пішли спати, лише стійкова з товаришкою мусіли рисувати.

Вранці ми помилися та поспідали, а тоді доручено нам вправи з картографії. Вправи тривали годину, а вже після цього ми зібрали-

ся і вирушили до табору. Ми ішли лавою під такт свистка аж до табору, де закінчився «День самозарадности. Ми всі вирішили, що він нічого страшного, але ми радимо іншим розвідувачкам на друге літо зголоситися до табору розвідувачок.

пл. розв. Віра Борис,
Філадельфія

МАРШ ВОВКІВ-СІРОМАНЦІВ

Наге олень на полянці,
Станув місяць в небесах,
Виступають сіроманці
У мандрівку по лісах.

Рефрен:

А-у, а-у, а-у,
Чуй-зуй свою біду,
Лунає в лісі вовгий зов,
Стинає в жилах кров.

Вітер в полі збірку свище,
Дефілює вовгий стяг,
Прапор вище! Серце вище!
Місяць з неба б'є нам в дах!

Рефрен:

А-у, а-у, а-у,
Чуй-зуй свою біду... і т. д.

Хто з вас зайцем підшитий,
До Вовків не пхай свій ніс,
Вовк сміливий, Вовк неситий,
Вовка завжди тягне в ліс!

Рефрен:

А-у, а-у, а-у,
Чуй-зуй свою біду... і т. д.

А в кім серце б'є завзяте,
І кому пригода — рай,
У Вовки тишися, брате,
І з вовками в ряд ставай!

Рефрен:

А-у, а-у, а-у,
Чуй-зуй свою біду... і т. д.

Із текстів до пластових пісень

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

ОГОЛОШЕННЯ

Вже довший час появляється журнал-квартирник "В дорозі з юнацтвом". ВДЗЮ — це журнал в першу чергу призначений для виховників.

Тому що журнал пересилається тільки передплатникам, ми дуже просимо Вас (якщо Ви не передплатник цього журналу) переслати свою річну передплату (\$4.00) на адресу:

Irene K. Hasiuk, 502 Oakbourne Rd.
West Chester, Pa. 19380

ПРОСИМО ВИБАЧЕННЯ

У "Юнаку" ч. 10 з ц. р., у дописі про "Матуральний іспит у Торонті" серед випускників Свято-Миколаївської Школи в Торонті, 1972/73 шк. року пропущено абсолювента Володимира Голика, який склав матуру з похвальним успіхом. Нашого пильного матуриста Володимира дуже просимо пробачити нам цей недогляд. Редакція.

ВІД РЕДАКЦІЇ

У числі 6/7 "Юнака" за червень-липень ц. р. у статті "Імпровізований парусник" через недогляд ужито слів парус, парусник, парусний, парусництво.

Хоча вони уживаються, але в чистій літературній мові замість них слід уживати тільки вітрило, вітрильник, вітрильний, вітрильництво.

Хто рідну мову забуває, той стає гужинцем для своєї нації.

Іван Огієнко

КРЕДИТОВА СПІЛКА

при церкві М.Б.Н.П. в Торонті

278 Bathurst St.

Tel.: 368-4227

- Платимо найвищі відсотки від ощадноствених вкладів
- Уділяємо особисті позики до \$5,000.00 на 9% та моргеджеві позики до \$50,000.00, на другий моргедж до \$20,000.00 на 9½% на перший моргедж на 8½%.
- Усі позики асекуровані до 10,000.00 дол. а ощадноствених вклади та уділи до 2,000.00 дол.

Урядові години: В понеділок, четвер і п'ятницю від год. 10 рано до год. 8 вечора.

У вівторок і середу від 10 рано до 3 по пол.

У суботу від 10 ранці до 12 в полудні.

Ми хочемо про вас знати!

**МИ ДБАЄМО ПРО ВАШУ ІСТОРІЮ,
ЧИ ВИ ДОСИТЬ ДБАЙЛИВИ, ЩОБ
ДОПОМАГАТИ НАМ ЇЇ ЗБЕРІГАТИ?**

Історія Канади виростає з багатьох культур і національних коренів. Ви і ваша родина є співтворцями цієї історії. Допоможіть нам її зберігати.

Національний Етнічний Архів збирає та зберігає документи, пов'язані з історією етнічних народів Канади. Листи, нотатки, щоденники, світлина та багато інший речей, що їх ви маєте у себе, можливо важливі, коли мова йде про збереження і записування історії вашого народу.

Допоможіть нам, щоб ми змогли допомогти вам. За ближчими інформаціями пишіть негайно на таку адресу:

Coordinator
National Ethnic Archives
Public Archives of Canada
395 Wellington Street
Ottawa, K1A 0N3

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**

та

- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

**Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Замість квітів на могилу

сл. п.

ОЛЕКСАНДРИ ПАЛІЄНКО

Матері нашого друга колишнього голови ГПБ

— пл. сен. Василя Палієнка

складають на пресфонд "Юнака":

пл. сен. РУТА ГАЛІБЕИ — 10 дол.

пл. сен. МИКОЛА і ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ — 20 дол.

Замість квітів на могилу

св. п.

СОФІЇ ЛІЩИНСЬКОЇ

1

св. п.

пл. розв. ЮРІЯ ЛІЩИНСЬКОГО

складаємо на пресовий фонд "Юнака" \$30.00.

**ОЛЕКСАНДРА і ВОЛОДИМИР КІРШАКИ,
США**

АРКА ЗАХІД

це не лише

**модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також**

справжній мистецький осередок
для обслуги українців Торонта та дооколичних місцевостей.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунтів в Україну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West,
Toronto 21, Ont.
Telephone: 762-8751

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА"

що вплинули до 13-го листопада ц. р.

США:

ст. пл. Оксана Яворівська, Детройт	12.75
д-р Пилип Демусь, Мокена	7.00
пл. сен. Павло Клим і внуки — пл. юн. Павло і пл. новак Богдан Гади, Чикаго, з нагоди посвячення пластової оселі "Беркут"	6.00
ст. пл. Орест Мороз, Гастінгс он Гадсон	5.00
пл. юн. Ярослава і Роксана Дикі, Чикаго	5.00
пл. сен. Іванна Ганкевич, Йонкерс	3.50
пл. юн. Катруся Богданович, Денвер	2.50
пл. юн. Богдан і Діяна Федорові, Чикаго	2.50
пл. юн. Андрій Вишницький, Елмвуд Парк	1.75
пл. юн. Юрій Пенцак, Філадельфія	1.00
пл. юн. Віктор Тинишин, Нью Брітан	1.00

США разом \$48.00

КАНАДА:

пл. сен. Іроїда Винницька, Кіченер, неприйнятий гонорар із 6-тих "Стежок Культури", що відбулися на "Пластовій Січі" в Грефтоні	25.00
ст. пл. Віра Гомонко, Монреаль	5.00
пл. юн. Роман Мамалига, Торонто	2.50
пл. юн. Христя Синишин, Торонто	2.50
пл. юн. Орест Божик, Вінніпег	1.00
Канада разом	\$36.00

ІНШІ КРАЇНИ:

Пл. сен. Василь Ісаїв, Аахен, Німеччина, замість квітів на свіжі могили св. п. пл. сен. проф. Осипа Левицького і св. п. пл. сен. проф. д-ра Сави Никифоряка	45.10
Ст. пл. Марія і Ліда Войнаровські, Кроа, Франція	7.00
Разом	\$52.10
Усі разом у цьому списку	\$136.10

УСІ ЖЕРТВУЙМО НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"!

Відзначаючи 18-го грудня ц. р.
п'яту сумну річницю смерті
нашої Незабутньої Дружини і Мами

св. п.

ОЛЬГИ З МАРЧУКІВ ЦЮК

складасмо дальших 120.00 дол. на створений нами фонд постійної дарункової передплати журналу "Юнак" для неможливих юнаків (-чок).

ЯРОСЛАВ — чоловік і ОЛЕГ — син,
Філадельфія, США

У другу сумну річницю смерті

св. п.

пл. сен. д-ра АННИ ГЕРАСИМОВИЧ

з Манчестеру, Великобританія,
замість квітів на її могилу складаю \$7.50
на дарункову передплату "Юнака для неможливого юнака у Великобританії.

пл. сен. ЛЮБОМИР КОЛТУНЮК,
Денвер, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. скавтамстера проф. ОСИПА ЛЕВИЦЬКОГО

колишнього незабутнього основоположника, організатора та опікуна ХІ Куреня ім. гетьмана Івана Мазепи у Станиславові, складаю 80.00 нім. марок на пресфонд "Юнака" і як колишній член цього куреня закликаю всіх колишніх станиславівських пластунів і пластунок, передовсім членок ХІІ Куреня, якого опікункою була довгий час Його Дружина бл. п. скавтамстер Надія Левицька, подібно і відповідно вшанувати світлу пам'ять нашого любого Олега.

пл. сен. ВАСИЛЬ ІСАЇВ
Аахен, Німеччина

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. скавтамстера проф. д-ра САВИ НИКИФОРЯКА

колишнього незабутнього зв'язкового ХІ Куреня ім. гетьмана Івана Мазепи у Станиславові складаю, як колишній член цього Куреня, 30.00 нім. марок на пресфонд "Юнака".

пл. сен. ВАСИЛЬ ІСАЇВ
Аахен, Німеччина

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ і ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністеві вклади без права виписувати чеки
- Термінові вклади (більші суми) на 2 і більше років

5 ¹/₂ %

6 ¹/₂ %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 75 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ»
ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!